

SIU/460/02.02.01.01/2026

195 § Hakemus harkinnanvaraisesta valtionosuuden korotuksesta

Julkinen

Valmistelija

*Kunnanjohtaja Inka Tikkanen
etunimi.sukunimi@siuntio.fi*

Selostus

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta on ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä hakemuksessa. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävallassa olevien käyttö- tai investointimenojen lisäystä, vaan sen tulee tukea kunnan omia talouden tervehdyttämistoimia. Vuonna 2026 harkinnanvaraisiin korotuksiin on käytettävissä enintään 10 miljoonaa euroa. Hakemus on toimitettava valtiovarainministeriölle viimeistään 29.9.2026 klo 16.15.

Siuntion talous on heikentynyt nopeasti vuoden 2025 tilinpäätöksen jälkeen. Vuoden 2025 tilikauden tulos oli 0,33 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2026 ennusteessa tulos on noin 0,62 miljoonaa euroa alijäämäinen ja vuoden 2027 talousarviokehys noin 1,48 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuosikate alenee vuoden 2025 noin 2,55 miljoonasta eurosta vuoden 2026 ennusteen 1,59 miljoonaan euroon ja vuoden 2027 kehyksen 0,59 miljoonaan euroon.

Talouden heikkenemiseen vaikuttavat erityisesti lasten ja nuorten ikäryhmien pienenemisestä seuraava valtionosuuksien nopea aleneminen, palvelurakenteen kustannusten hitaampi sopeutuminen sekä korkea velka- ja investointipaine. Kaksikielisessä pienessä kunnassa palveluverkkoon, henkilöstöön, kiinteistöihin ja kuljetusjärjestelyihin liittyy huomattavia kiinteitä kustannuksia, joiden sopeuttaminen tapahtuu väistämättä vaihteittain usean vuoden aikana. Tämä aiheuttaa kunnalle tilapäisen mutta taloudellisesti merkittävän rahoitusvajeen, jonka hallintaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haetaan. Vuoden 2027 kehyksessä valtionosuudet ovat noin 0,54 miljoonaa euroa vuoden 2025

tilinpäätöstä pienemmät. Ikärakenteeseen perustuvan laskennallisen valtionosuuden arvioidaan alenevan vuosien 2026 ja 2027 välillä noin 0,4 miljoonaa euroa ilman indeksikorotuksia.

Maaliskuussa 2026 valmistuneen ulkopuolisen käyttötalousanalyysin (ns. talouden painelaskelma) mukaan Siuntion varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen kokonaisuus on pääosin kuntatyyppiä ja useita verrokkeja kustannustehokkaampi. Kuntatalouden sopeutusta ei voida toteuttaa kestävästi vain lakisääteisiä peruspalveluja leikkaamalla. Potentiaalia on erityisesti yleishallinnossa, prosessien digitalisoinnissa, ostopalveluissa, tilojen käytössä, kiinteistöomaisuudessa ja palvelujen järjestämistavoissa. Näiden toimien vaikutukset syntyvät pääosin vaihteittain vuosina 2027-2030.

Kunnan lainakanta oli vuoden 2025 tilinpäätöksessä 33,6 miljoonaa euroa ja elokuussa 2026 arviolta noin 38 miljoonaa euroa. Kunta on käynnistänyt investointien priorisoinnin ja talouden tasapainottamisen. Kunnanhallituksen 24.8.2026 antaman valmisteluohjauksen mukaan tulojen ja menojen suhdetta tulee parantaa pysyvästi vähintään noin 0,8 miljoonalla eurolla. Viranhaltijavalmistelussa alustavasti tunnistettu laskennallinen toimenpidepotentiaali on noin 0,73 miljoonaa euroa vuonna 2027, 0,93 miljoonaa euroa vuonna 2028 sekä 1,02 miljoonaa euroa vuosina 2029 ja 2030.

Hakemuksen liitteenä oleva tasapainottamissuunnitelma sisältää euromääräiset tavoitteet, toimenpidekokonaisuudet, aikataulun ja vuosittaiset euromääräiset vaikutukset. Lopulliset toimenpiteet ratkaistaan erikseen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä mahdollisten erillispäätösten yhteydessä.

Siuntion kunta hakee 400 000 euron harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta. Korotus käytetään aikaisemman talouskehityksen aiheuttaman alijäämä- ja rahoituspaineen hallintaan. Kunta hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta täydentämään omia talouden tasapainottamistoimiaan, ei korvaamaan niitä.

Taloudelliset vaikutukset

Haettava korotus on 400 000 euroa. Toteutuessaan se vahvistaa vuoden 2026 tulosta ja maksuvalmiutta, pienentää lisälainanoton tarvetta ja tukee kunnan oman tasapainottamissuunnitelman toteuttamista.

Yhteys kuntastrategiaan

Asia liittyy erityisesti talouden tasapainon vahvistamiseen, hallittuun kasvuun ja vahvempaan tulopohjaan sekä sujuvien palvelujen turvaamiseen.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää

- hakea Siuntion kunnalle 400 000 euron harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2026 liitteen mukaisesti;
- hyväksyä hakemuksen liitteenä olevan Siuntion kunnan talouden tasapainottamissuunnitelman 2027-2030 harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta koskevan hakemuksen perusteeksi;
- todeta, että haettava korotus käytetään kunnan aikaisemman talouskehityksen aiheuttaman alijäämä- ja rahoituspaineen hallintaan eikä korotus johda kunnan omassa päätösvallassa olevien käyttö- tai investointimenojen lisäämiseen; sekä
- valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan allekirjoittamaan hakemuksen ja tekemään siihen sekä sen liitteisiin tarpeelliset tekniset tarkistukset, täsmennykset ja täydennykset.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös Ehdotuksen mukaan.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet VM:n kirje harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemisesta
Hakemuksen liite 1: Siuntion kunta; talouden tasapainottamissuunn. 2027-2030
Hakemuksen liite 2: Siuntion kunta; perustelumuistio
Hakulomake Siuntion kunta

Muutoksenhaku

Kuntalain 136 §:n mukaan seuraavasta päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.